

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/6/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200608
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4012200608.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. B. U.J. XX/W., A., zastúpeného JUDr. Vladimírom Rybovičom, advokátom, so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie Štefana Moysesu 4, Banská Bystrica, proti žalovanému: Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Nitre, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. AB 694492 zo dňa 16. júna 2012, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/34/2012-43 zo dňa 29. novembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/34/2012-43 zo dňa 29. novembra 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým uznesením zastavil podľa § 250d ods. 3 O.s.p. konanie o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o uložení pokuty v sume 15 € v blokovom konaní na mieste a to za porušenie ustanovenia § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. Priestupok bol vyriešený v blokovom konaní dňa 16. júna 2012 a žalobca bol poučený, že ak pokutu nezaplatí poštovým poukazom alebo orgánu, ktorý ju uložil v určenej lehote 15 dní, stáva sa rozhodnutie vykonateľným a bude postúpené na právne vymáhanie v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov platných v Slovenskej republike a na území členských štátov Európskej únie. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že v zmysle § 83 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov v správnom konaní a preto sa žalobca nemôže domáhať súdneho prieskumu ním napadnutého rozhodnutia vydaného v blokovom konaní podľa § 84 priestupkového zákona. V danej veci nebolo vydané žiadne rozhodnutie podľa správneho poriadku, na ktorý priestupkový zákon odkazuje a preto bolo potrebné konanie vo veci zastaviť podľa § 250 d/ ods. 3 O.s.p., lebo žaloba smeruje proti rozhodnutiu o uložení pokuty v blokovom konaní, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom v správnom súdnictve. Krajský súd považoval tvrdenia žalobcu uvedené v návrhu za účelovú obranu, nakoľko nezistil dôvod spochybniť dôkazy, ktoré potvrdzujú, že priestupca (žalobca) považoval priestupok za spoľahlivo zistený, nechcel sa podrobiť ďalšiemu konaniu a nemal potrebnú hotovosť na mieste samom, čo nie je prekážkou prejednávania priestupku v blokovom

konaní. Podstatné je z hľadiska právneho a zákonných lehôt, že proti uloženiu pokuty v blokovom konaní sa nemožno odvolať (§ 84 ods. 2 priestupkového zákona) a ďalšou rozhodujúcou skutočnosťou je skutočnosť, že žalobca nevyužil opravné prostriedky, ktoré mu zákon o správnom konaní umožňoval.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca odvolanie a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že právny názor krajského súdu je nesprávny, ktorý bez ďalšieho skúmania konkrétnych okolností prípadu návrh na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zamietol (konanie zastavil) iba z toho dôvodu, že smeroval proti rozhodnutiu vydanému v blokovom konaní. Hoci Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 16. novembra 2011, sp. zn. 10Sžd/29/2011, konštatoval, že konanie o preskúmanie rozhodnutia vydaného v blokovom konaní podľa § 84 a nasl. zákona o priestupkoch je potrebné zastaviť, pretože neboli vyčerpané riadne opravné prostriedky, nemožno však tento záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky automaticky aplikovať na všetky prípady, v ktorých sa žalobca domáha preskúmania bloku na pokutu súdom. V každom jednotlivom prípade je potrebné skúmať skutkové okolnosti daného prípadu a skutkové okolnosti v prípade navrhovateľa sú odlišné od skutkových okolností prípadu prejednávaneho pod sp. zn. 10Sžd/29/2011.

Podľa názoru žalobcu je blokové konanie osobitným druhom rozhodnutia vydaného v správnom konaní skrátenou formou a blok nie je len potvrdením o zaplatení pokuty, ale je osobitným druhom rozhodnutia. Namietal nenaplnenie podmienok stanovených v § 84 ods. 1 zákona o priestupkoch a poukázal na to, že tieto podmienky pre vydanie rozhodnutia v blokovom konaní však splnené neboli a preto rozhodnutie o uložení pokuty v blokovom konaní bolo vydané v rozpore s § 84 ods. 1 a z tohto dôvodu je nezákonné. Priestupok v čase rozhodnutia správneho orgánu nebolo možné považovať za spoľahlivo zistený, nakoľko navrhovateľ sa k spáchaniu priestupku nepriznal, neuznal svoju vinu a trval na tom (a dodnes trvá), že sa dňa 16. júna 2012 nedopustil žiadneho konania, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako priestupok. Údajné konanie navrhovateľa, ktorým sa mal podľa tvrdenia oznamovateľky dopustiť priestupku, sa neudialo za prítomnosti príslušníkov polície a preto ich rozhodnutie vychádzalo len z jednostranných a ničím nepodložených tvrdení oznamovateľky priestupku, pričom navrhovateľ tieto tvrdenia odmietal.

Ďalej nemožno podľa žalobcu považovať za splnenú ani druhú zákonnú podmienku, že by navrhovateľ bol ochotný pokutu zaplatiť. Žalobca je maďarským štátnym občanom a slovenský jazyk neovláda a podľa čl. 47 Ústavy SR, kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, má právo na tlmočníka. Cudzí štátny príslušník nie je povinný si tlmočníka zabezpečiť sám, ale v prípade, že uvedie, že nerozumie jazyku, v ktorom sa konanie vedie, je správny orgán povinný tlmočníka do konania pribrať. Rovnako nie je účastník povinný sám uviesť, že nerozumie jazyku, v ktorom sa konanie vedie a na uvedené je povinný ho vyzvať správny orgán v rámci všetkých relevantných poučení spojených s následným riadnym priebehom priestupkového konania. K prejednávaniu priestupku zo dňa 16. júna 2012 však nebol tlmočník prizvaný a dokonca nebol prizvaný ani príslušník polície ovládajúcich maďarský jazyk, ako tvrdí žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 25. júla 2012. Koho možno považovať za tlmočníka stanovuje zákon č. 382/2004 Z. z. o znalloch, tlmočníkoch a prekladateľoch. Žalobca nebol poučený o svojich procesných právach v jazyku, ktorému rozumie, čím došlo k porušeniu jeho ústavného práva a v dôsledku nedostatočného poučenia nemal vedomosť o tom, aké sú jeho práva v konaní o priestupku a aké prostriedky na účinnú obranu svojich práv má v tomto konaní k dispozícii. Preto samotný podpis žalobcu na bloku na pokutu nemožno pokladať za prejav jeho ochoty zaplatiť pokutu, s obsahom práva podpisovanej listiny nebol riadne oboznámený a bol uvedený do omylu, nakoľko mal za to, že pokiaľ predkladanú listinu nepodpíše, nebude môcť opustiť policajnú stanicu a preto jeho podpis nemohol byť prejavom jeho určitej a vážnej vôle. O problémoch navrhovateľa v komunikácii s príslušníkmi polície v dôsledku absencie tlmočníka svedčí i nesprávne uvedený údaj na pokutovom bloku v kolónke „zamestnávateľ“. Na bloku je uvedené, že žalobca je nezamestnaný, čo sa však nezakladá na pravde. Týmto konaním došlo i k porušeniu § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Žalobca uloženie pokuty dodnes nezaplatil a nebol ju ochotný zaplatiť ani pri podpisovaní pokutového bloku, o čom svedčí aj skutočnosť, že ju nezaplatil na mieste a to napriek tomu, že sa nejedná o tak vysokú sumu, ktorú by nemal možnosť na mieste zaplatiť. Žalobca nemá k dispozícii v danom prípade iný opravný prostriedok, ktorým by dosiahol nápravu stavu vyvolaného nezákonným rozhodnutím krajského súdu,

čím mu bolo odňaté právo konať pred súdom zakotvené v čl. 46, ods. 1, 2 Ústavy SR. Taktiež na samotnom tlačive bloku na pokutu je výslovne uvedené poučenie o možnosti domáhať sa preskúmania rozhodnutia súdom. V danom prípade je potrebné, aby súd zohľadnil tú skutočnosť, že žalobca je cudzím štátnym občanom, ktorý nehovorí po slovensky a nebol mu poskytnutý tlmočník. Žalobca v závere svojho odvolania poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. mája 2010, sp. zn. 3Sžo/19/2009, ktorým bol potvrdený rozsudok krajského súdu o zrušení rozhodnutia o uložení blokovej pokuty za spáchanie priestupku. Z uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že pokiaľ neboli splnené podmienky pre blokové konanie, je možné rozhodnutie o uložení blokovej pokuty zrušiť v rámci konania o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu súdom. Keďže je medzi účastníkmi konania sporné, či boli splnené podmienky pre blokové konanie, je potrebné vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a vo veci nariadiť pojednávanie za účelom skúmania postupu správneho orgánu v blokovom konaní.

Žalovaný správny orgán sa ku odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné z dôvodov jeho nepreskúmateľnosti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov :

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia, alebo zrušujú práva, alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 84 za priestupok možno uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je spoľahlivo zistený, nestačí dohováranie a obvinený z priestupku je ochotný pokutu (§ 13 ods. 2) zaplatiť(ods. 1).

Proti uloženiu pokuty v blokovom konaní sa nemožno odvolať (ods. 2).

Podľa § 85 ods. 4 veta druhá zákona na pokutových blokoch sa vyznačia údaje o tom, komu, kedy a za aký priestupok bola pokuta v blokovom konaní uložená.

Podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb., priestupku sa dopustí ten, kto úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrážaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním,

Za priestupok podľa odseku 1 písm. a/ možno uložiť pokutu do 33 €, za priestupok podľa odseku 1 písm. b/ až d/ pokutu do 99 € a za priestupok podľa odseku 1 písm. c/ pokutu do 331 €.

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobca sa domáha preskúmania rozhodnutia, ktorým mu bola dňa 16. júna 2012 uložená v blokovom konaní pokuta 15 €. Žalobca nespochybnil, že pokutu na mieste zaplatil, o čom prevzal potvrdenku - blok na 15 €. Podľa vyjadrenia žalovaného a založenej prílohy bol príslušný pokutový blok riadne vypísaný podľa predtlaču, zaevidovaný a obsahuje všetky údaje vyžadované v § 85 ods. 4 zákona č. 372/1990 Zb.

Predmetom posúdenia súdom je v danom prípade otázka, či rozhodnutie o pokute vydané v skrátanom blokovom konaní v zmysle § 84 ods. 1 zákona 372/1990 Zb. môže byť za daného skutkového a právneho stavu predmetom preskúmavacieho súdneho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z obsahu napadnutého uznesenia Krajského súdu v Nitre za preukázané, že krajský súd sa bližšie žalobnými bodmi žalobcu nezaoberal. Zaoberal sa iba otázkou, či rozhodnutie o pokute vydané v skrátanom blokovom konaní v zmysle § 84 ods.1 priestupkového zákona

podlieha súdnemu prieskumu podľa piatej časti hlavy druhej O.s.p.

Je nepochybné, že uloženie pokuty v blokovom konaní je individuálnym správnym aktom vydaným príslušným správnym orgánom, ktorým dochádza k zásahu do práv a povinností dotknutého priestupcu. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že jednou z podmienok prípustnosti vydania rozhodnutia v blokovom konaní podľa § 84 ods. 1 zákona je skutočnosť, že priestupca je ochotný pokutu zaplatiť. Ďalšou podmienkou, ktorá musí byť kumulatívne splnená je, že priestupok bol spoľahlivo zistený.

V prípade, ak by priestupca nepovažoval priestupok za spoľahlivo zistený, prípadne by z iného dôvodu nebol ochotný pokutu zaplatiť, nasledovalo by riadne priestupkové konanie, ktorého súčasťou by bolo aj dokazovanie. Začatím takéhoto správneho priestupkového konania teda fakticky disponuje osoba, ktorá sa mala priestupku dopustiť. Priestupca teda buď považuje priestupok za spoľahlivo zistený, nechce sa ďalšiemu konaniu podrobiť a súhlasí so sankciou uloženou v blokovom konaní alebo priestupok nemá za preukázaný, nesúhlasí so zaplatením pokuty a využije svoje právo na začatie správneho konania o priestupku.

Podľa § 247 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

V danom v prípade však žalobca namietal, že priestupkové konanie nebolo vedené v jazyku, ktorému by on porozumel, nemal možnosť oboznámiť sa riadne so skutkom, ktorý sa mu kladie za vinu, vyjadriť sa k nemu a účinne sa brániť. Podľa žalobcu rozhodnutie o priestupku vychádza len z tvrdení A. U. I. a nedostatočne zisteného skutkového stavu.

V danom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že policajný orgán ustálil, že ide o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a to len zo žalobného návrhu žalobcu. Zo žaloby vyplýva, že žalobca sa mal priestupkového konania dopustiť dňa 16. júna 2012 o 15:50 hod. v Želiezovciach hrubým správaním proti A. U. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, I. - E., prechodne bytom A. XX, XXX XX Y.. Priestupkové konanie malo byť začaté na základe podnetu A. U. I., ktorá je matkou žalobcovho syna maloletého A. K., nar. X.X.XXXX. Navrhovateľ je údajne oprávnený stretávať sa s maloletým v čase určenom predbežným opatrením nariadeným Okresným súdom Levice dňa 2. mája 2012, č. k. 9P/119/2011-136. Podľa žalobcu A. U. I. sústavne bráni žalobcovi v stretávaní sa s maloletým, čím mári výkon súdneho rozhodnutia a dňa 16. júna 2012 síce umožnila stretnutie žalobcu s maloletým A., avšak toto stretnutie sa skončilo tým, že žalobcu obvinila z toho, že sa mal voči nej dopustiť hrubej neslušnosti, avšak žalobca sa nedopustil žiadneho konania, ktoré by malo povahu priestupku. Podľa žalobcu zavolaním polície išlo zo strany A. U. I. pravdepodobne len o ďalšiu snahu zabrániť nerušenému priebehu stretnutiu žalobcu s maloletým a spôsobiť žalobcovi problémy.

„Ústava Slovenskej republiky umožňuje prostredníctvom čl. 51, ods. 1, aby zákonodarca vymedzil, resp. obmedzil prieskumnú pôsobnosť správneho súdnictva. Avšak z čl. 46, ods. 2 veta druhá Ústavy SR nado všetku pochybnosť vyplýva záver (výkladové pravidlo čl. 152, ods. 4 Ústavy SR), že žiadne rozhodnutie správneho orgánu týkajúce sa základných práv a slobôd (či už hmotnoprávnej alebo procesnej povahy) nesmie byť vylúčené z právomoci správneho súdnictva.

Na základe uvedených zistení ako aj právnych záverov môže Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s čl. 152, ods. 4 Ústavy SR vysloviť právny názor, že ani čl. 46, ods. 2 ani iné články Ústavy SR nebránia tomu, aby sa v správnom súdnictve za určitých skutkových okolností nepreskúmavali rozhodnutia o priestupku riadne vydané v blokovom konaní.

Podľa čl. 152, ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.“

Ústava SR umožňuje prostredníctvom čl. 51, ods. 1, aby zákonodarca vymedzil, resp. obmedzil

prieskumnú pôsobnosť správneho súdnictva. Z čl. 46, ods. 2 veta druhá ústavy nado všetku pochybnosť vyplýva však ústavná maxima (viď citované výkladové pravidlo čl. 152, ods. 4 Ústavy SR), že žiadne rozhodnutie správneho orgánu týkajúce sa základných práv a slobôd (či už hmotnoprávnej alebo procesnej povahy) z právomoci správneho súdnictva nesmie byť vylúčené.

„Podľa čl. 46, ods. 2 Ústavy SR kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.“

V preskúmvanej veci je nepochybné, že v priestupkovom konaní bolo konané so žalobcom, ktorý je osobou cudzej štátnej príslušnosti (Maďarsko). Nakoľko žalobca z tohto titulu opakovane poukazoval na to, že z dôvodu neovládania slovenského jazyka je pre neho napadnuté rozhodnutie nezrozumiteľné, musel sa Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zaoberať s touto námietkou.

„Aj na zahraničného občana sa vzťahuje nevyvrátiteľná domnienka ustanovená v § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

Je celkom logické, že uvedená domnienka by bola veľmi obtiažne aplikovateľná na každý priestupok, resp. iný správny delikt spáchaný cudzincom, ak by slovenský právny poriadok naznačenú tvrdosť zákona nezmierňoval priznaním nasledujúcich osobitných procesných a základných práv takémuto cudzincovi.

Medzi podstatné zmierňujúce prvky pre znalosť slovenského práva cudzincom patrí základné právo na tlmočníka pre každého, kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie aj priestupkové konanie (viď čl. 47, ods. 4 Ústavy SR), a toto predstavuje tiež výnimku z povinnosti komunikovať s orgánmi štátu v štátnom jazyku (§ 7 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky).

Minimálne rovnaký rozsah procesných práv Slovenská republika prijatím Rezolúcie (77) 31 z 28. septembra 1977 o ochrane jednotlivca pred rozhodnutiami správnych orgánov deklarovala, že ako člen Rady Európy prostredníctvom svojho vnútroštátneho poriadku bude ponúkať tento minimálny štandard procesných práv každému subjektu v správnom konaní na všetkých úrovniach orgánov verejnej správy. Uvedený medzinárodnoprávny rámec bol Výborom ministrov Rady Európy v roku 1991 pre oblasť správneho trestania modifikovaný Odporúčaním č. (91) 1.

Podľa článku 47 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie každý, koho práva a slobody garantované právom Únie sú porušené, má právo na efektívny opravný prostriedok pred súdom v súlade s podmienkami ustanovenými v tomto článku.

V hore vymedzenom právnom rámci mohol potom žalobca ako cudzinec postihnutý správnym trestaním na území Slovenskej republiky v uvedenom priestupkovom konaní využiť svoje procesné práva, resp. poukazovať na skutočnosť, že konajúce správne orgány mu tieto práva nepriznali.“

Do uvedeného vnútroštátneho súboru patria najmä ústavné právo na tlmočníka v priestupkovom konaní (čl. 47, ods. 4 Ústavy SR), subsidiárne pôsobiace základné pravidlá konania vymenované v Správnom poriadku. Naopak do medzinárodnoprávnej ochrany cudzinca je nutné zaradiť najmä hore uvedené právne akty Rady Európy (Rezolúcia č. /77/ 31 o ochrane jednotlivca pred rozhodnutiami správnych orgánov a Odporúčanie č. /91/ 1 o správnom trestaní) a Európskej únie (najmä Charta základných práv Európskej únie). Popri nich je tiež nutné zdôrazniť napríklad čl. 14, ods. 3 písm. a/ Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripúšťa, že iná situácia by nastala, pokiaľ by žalobca ako cudzí štátny príslušník bol o svojom obvinení z priestupku ako aj o následkoch prejavu ochoty zaplatiť blokovú pokutu riadne poučený.

Napriek tvrdeniu žalovaného o riadnej komunikácii príslušným policajtom so žalobcom v jeho rodnom jazyku, v ktorom sú podrobne vysvetlené všetky informácie potrebné k vysvetleniu prebiehajúcej kontroly, sankcií a postupu polície, sa však žiadne dôkazy preukazujúce, že by k riadnemu poučeniu

žalobcu zákonným spôsobom došlo, sa v administratívnom spise policajného orgánu nenachádzajú. Samotná listina/blok na pokutu/založená žalovaným do súdneho spisu nepreukazuje, že by sa s ňou žalobca konkrétne oboznámil, porozumel jej, resp. ďalšie informácie nevyžadoval, a ani z jej obsahu nevyplýva, že by táto listina naplnila hore uvedené požiadavky.

Neexistencia listinných dokladov v spise žalovaného osvedčujúcich priebeh blokového konania a spochybňovanie legality blokového konania prostredníctvom správneho odvolania vytvára skutkovo konkrétne nejasnú situáciu, pri riešení ktorej sa Najvyšší súd Slovenskej republiky musí v zmysle zásady „in dubio pro reo“ prikloniť zatiaľ v prospech argumentácie žalobcu.

Nie je možné prehliadnuť ani tvrdenie žalovaného, že hoci mala policajná hliadka žalobcu poučiť prostredníctvom ústnej informácie o jeho právach a povinnostiach, avšak krajský súd sa nezaoberal otázkou, či žalobca bol poučený o možných právnych následkoch odsúhlasenia blokového konania. Splnenie uvedenej notifikačnej povinnosti je pred uložením blokového pokuty najmä u cudzích štátnych príslušníkov v zmysle zásady legality podľa § 3 ods. 1 a 2 Správneho poriadku v spojení s § 51 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch nutne očakávané, lebo ide o opatrenie zmierňujúce negatívne dôsledky zásady neznalosť práva neospravedlňuje („ignorantio iuris neminem excusat“) voči cudziemu štátnemu príslušníkovi.

Z argumentácie žalobcu nie je možné zatiaľ vylúčiť, že ako cudzí štátny príslušník mohol mať nejasnosti nielen ohľadne obsahu ale aj rozsahu konkrétnej povinnosti správneho práva.

Ušlo pozornosti Krajského súdu v Nitre, že žalovaný nakoľko je presvedčený o správnosti a zákonitosti svojho postupu vo vzťahu k žalobcovi ako cudziemu štátnemu príslušníkovi navrhol za týmto účelom priamo vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe žalobcu vykonať i výsluch svedkov a to policajtov ppráp. C.W. a npor. J. L., ktorí mali byť v policajnej hliadke, ktorá sankcionovala blokovou pokutou žalobcu a tiež výsluch svedkyne A. U. I., ktorá mala policajnú hliadku privolať.

Tak ako v žalobe aj v odvolaní žalobca predovšetkým namietal porušenie jeho základného práva garantovaného čl. 47 ods. 4 ústavy (kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie podľa odseku 2, má právo na tlmočníka). Odvolací súd súhlasí s jeho tvrdeniami, že správny orgán je povinný uvedenú zásadu akceptovať najmä z dôvodu ochrany základných práv jednotlivca, keď je priestupcom zahraničný štátny občan a vtedy, ak od tohto jednotlivca žiada, aby niečo osobne vykonal. V prípade, ak je účastníkom správneho konania zahraničný občan a policajný orgán trvá na tom, že tento je povinný niečo osobne vykonať, resp. v danom prípade by policajný orgán trval na tom, že žalobca je povinný osobne sa vyjadriť k určitým skutočnostiam, resp. niečo iné osobne vykonať, tak v takomto prípade, by zahraničný štátny občan mal právo na tlmočníka a povinnosťou policajného orgánu by bolo mu tohto zabezpečiť, pričom by bolo spravodlivé od policajného orgánu očakávať, že nielen aktívne získaná vedomosť o neovládaní slovenského jazyka účastníkom, ale aj iné náznaky osvedčujúce v každom štádiu konania túto skutočnosť, ho prinútiť, aby preveril schopnosť účastníka komunikovať s ním v slovenskom jazyku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že v zmysle článku 6 ods. 3 písm. e/ Dohovoru je potrebné rešpektovať, že každý obvinený z trestného činu má právo na bezplatnú pomoc tlmočníka. Toto právo sa aplikuje nielen na písomné, ale aj na ústne prejavy. Táto skutočnosť znamená, že potom i obvinený z priestupku, ktorý nerozumie alebo nehovorí jazykom používaným na správnom orgáne, má právo v konaniach proti nemu iniciovaných na bezplatnú právnu pomoc tlmočníka pri tlmočení tých procesných úkonov, ktorých zmysel potrebuje pochopiť alebo, ktoré potrebuje pretlmočiť do jazyka používaného správnym orgánom, aby bol proces pre neho spravodlivý. Nakoľko Dohovor používa pojem "tlmočník", nie "prekladateľ" možno z toho vyvodiť záver, že pomoc tlmočníka (ústne tlmočenie) by mala byť taká, že umožní obvinenému z priestupku poznať podrobnosti prípadu proti nemu a brániť sa, najmä však, že bude môcť pred správnym orgánom prezentovať svoju verziu udalosti. Aby bolo právo na pomoc tlmočníka praktické a efektívne, povinnosť vnútroštátnych orgánov sa neobmedzuje na ustanovenie tlmočníka podľa zákona o znalcoch a tlmočníkoch ako sa to mylne domnieva žalobca, ale postačí, ak vnútroštátne orgány vykonajú a zabezpečia obvinenému z priestupku praktické a efektívne poskytnutie tlmočnických služieb (viď rozsudok ESLP Cusani v. Spojené kráľovstvo zo dňa 24. septembra 2002 č. 23771/96).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a skutkové okolnosti daného prípadu bude potrebné, aby krajský súd v ďalšom konaní uvedených svedkov vypočul k predmetu konania a v závislosti od vyhodnotenia jednotlivých dôkazov vo veci rozhodol. Odvolací súd však nevylučuje ani rovnaké opätovné rozhodnutie krajského súdu, avšak táto skutočnosť bude závisieť od vyhodnotenia jednotlivých dôkazných prostriedkov.

Žalovaný totiž vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe poukazoval na skutočnosť, že žalobcovi bolo prostredníctvom konajúceho policajta nadporučíka J. L. poskytnuté v maďarskom jazyku príslušné poučenie o jeho procesných právach v súvislosti s prejednávajúcou vecou.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení logicky argumentoval, keď vysvetlil i podľa žalobcu spornú skutočnosť s príslušným údajom - kolónkou o zamestnávateľovi.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 221 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom v novom rozhodnutí krajský súd odstráni vytknuté nedostatky a vo veci opätovne rozhodne.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd zároveň i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.